

Asia: VN/25102/2023

Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle valtion aluehallintouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Kohta 1. Tässä voitte kommentoida Lupa- ja valvontavirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite 1), sen säännökohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta Lupa- ja valvontavirastosta (liite 6) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia Lupa- ja valvontavirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännökohtaisiin perusteluihin. Kommentit Lupa- ja valvontavirastoa koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä. Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 1? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 2.

Kyllä (vastauskohdat aukeavat, jos tämä vaihtoehto valitaan)

Luku 1 Yleiset säännökset (1-3 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Lupa- ja valvontavirastosta ehdotetun lain 3 §:n mukaan Lupa- ja valvontavirasto ohjaisi kunnan alueidenkäytön suunnittelun järjestämistä. Lupa- ja valvontaviraston alueidenkäytön ohjaustehtävään kuuluisi muun muassa kuntien neuvominen alueidenkäyttöä koskevissa kysymyksissä. Lupa- ja valvontavirasto voisi tarvittaessa neuvoa esimerkiksi alueidenkäytön ja muiden ympäristöllisten menettelyjen yhteensovittamista koskevissa asioissa. Ohjaustehtävään kuuluisi myös osallistuminen kaavoja koskeviin viranomais- ja työneuvotteluihin, lausuntojen antaminen kaavojen laatimisvaiheissa ja alueidenkäyttöä koskevan koulutuksen järjestäminen kunnille.

MaRa ei kannata esitystä. Lupa- ja valvontavirastolle ei tule säätää ohjausvaltaa kunnan alueidenkäytön suunnittelun järjestämiseen. Vuonna 2017 voimaan tulleen lainsäädäntömuutoksen mukaisesti valtion viranomaisella on alueidenkäytön suunnittelussa vain edistämistehtävä.

Alueidenkäytön suunnittelua koskevan lainsäädännön uudistaminen on käynnissä ympäristöministeriön lainsäädäntöhankkeessa (YM057:00/2023). Alueidenkäytön tehtävien jako on tarkoituksenmukaista käsitellä siinä yhteydessä. MaRa ei pidä perusteltuna myöskään laajentaa valtion viranomaisen valitusoikeutta alueidenkäytön suunnitteluun liittyvissä asioissa. Valtion viranomaisen valitusoikeuden tulee laajuudeltaan vastata nykyisin voimassa olevassa maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) säädettyä valitusoikeutta.

Luku 2 Organisaatio (4 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (5-8 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Ohjaus (9-12 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Viraston erinäisiä tehtäviä koskevat säännökset (13-16 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

Lupa- ja valvontavirastoa koskevan lakiluonnoksen 13 §:ssä säädetään varautumisen alueellisesta yhteistyöstä. Sen mukaan virasto asettaa alueelliset valmiustoimikunnat, jotka toimivat viraston apuna varautumisen alueellisen yhteistyön suunnittelussa, kehittämisessä ja seurannassa. Alueellinen yhteistyötoiminta on tärkeässä roolissa normaaliolojen vakavissa häiriö- ja poikkeustilanteissa.

MaRa toteaa, että varautumisen selkeä kansallinen ja alueellinen organisointi on ensiarvoisen tärkeää. On erittäin kannatettavaa, että varautumisen alueellisen yhteistyön järjestämistehtävät täsmennetään lainsäädännön tasolla, jotta varmistetaan tehokas yhteistoiminta häiriö- ja poikkeustilanteissa. Kun aluehallintoviraston tehtävät jakautuvat ympäristöterveydenhuollon osalta yhtäältä Lupa- ja valvontavirastoon ja toisaalta Ruokavirastoon, on erityisen tärkeää kiinnittää huomiota jatkuvuuteen varautumisen ja häiriötilanteiden hoitamisen osalta. Rakenteiden ja

viestintäkanavien tulee olla sellaiset, että ne mahdollistavat sujuvan toiminnan myös uudessa organisaatorakenteessa.

MaRa toteaa valmiustoiminnan asettamisesta, että lakisääteisiin palveluihin kuuluvissa tukipalveluissa, kuten ruokapalvelut, korostuu kuntien, hyvinvointialueiden, julkisomisteisten yhtiöiden, yksityisten yritysten sekä järjestöjen välinen yhteistyö. Valmisteilla olevan yhteiskunnan turvallisuusstrategian (2024) mukaan viranomaisten, järjestöjen ja elinkeinoelämän välinen tiedonkulku ja yhteistyö varautumisen ja osaamisen kehittämisessä sekä tilannekuvan muodostamisessa ovat keskeisessä asemassa. Yhteistoiminnan edistämiseksi keskeistä on myös toimijoiden välisten vastuiden ja kriittisten toimijoiden tunnistaminen. MaRa pitää sen vuoksi tärkeänä, että myös elinkeinoelämän toimijat, kuten ruokapalvelualan yritykset, ovat edustettuina jatkossa valmiustoimikunnissa ja alueyhteistyössä.

Luku 6 Virkojen täyttäminen ja erityiset kelpoisuusvaatimukset (17-21 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 7 Erinäiset säännökset (22-29 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 8 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (30-36 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

Muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen Lupa- ja valvontavirastosta

Kommenttinne asetuksesta

-

Kohta 2. Tässä voitte kommentoida elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaa lakiehdotusta (liite 2) ja sen säännöskohtaisia perusteluja, sitä koskevia yleisperusteluosuuksia ja muita lukuja hallituksen esityksessä (liite 4) sekä valtioneuvoston asetusta elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta (liite 7) vastaamalla seuraaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotuksia elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevaan lakiehdotukseen ja sen

säännöskohtaisiin perusteluihinKommentit elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskeviin yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä sekä muutos- ja korjausehdotukset valtioneuvoston asetukseen elinvoimakeskuksista sekä kehittämis- ja hallintokeskuksesta.

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 2? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä kohtaan 3.

Ei

Luku 1 Elinvoimakeskuksia koskevat yleiset säännökset (1-5 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Elinvoimakeskusten ohjaus ja johtaminen (6-12 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Kehittämis- ja hallintokeskusta koskevat säännökset (13-19 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Elinvoimakeskuksia sekä kehittämis- ja hallintokeskusta koskevat erinäiset säännökset (20-25 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 5 Voimaantulo ja siirtymäsäännökset (27-30 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

1 § Elinvoimakeskusten nimet, toimialueet ja päätoimipaikat

Kommenttinne tästä pykälästä

-

2 § Elinvoimakeskusten organisaatio

Kommenttinne tästä pykälästä

-

3-13 § Elinvoimakeskusten toimialueet eräissä tehtävissä (keskitetyt tehtävät)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Muut mahdolliset huomiot asetuksesta

Kommenttinne

-

Kohta 3. Tässä voitte kommentoida Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaa lakiehdotusta (liite3) ja sen säännöskohtaisia perusteluja sekä sen yleisperusteluita ja muita lukuja hallituksen esityksessä liittyen Ahvenanmaan valtionvirastoon (liite 4) vastaaviin kysymyskokonaisuuksiin: Muutos- ja korjausehdotukset Ahvenanmaan valtionvirastoa koskevaan lakiehdotukseen ja sen säännöskohtaisiin perusteluihin Kommentit yleisperusteluihin ja muihin lukuihin hallituksen esityksessä

Onko teillä kommentoitavaa kohtaan 3? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä B osuuteen.

Ei

Luku 1 Yleiset säännökset (1-4 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 2 Ahvenanmaan valtionviraston ohjaus (5-6 §)

Kommenttinne tästä pykälästä

-

Luku 3 Johtaminen (7-11 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 4 Erinäiset säännökset (12-14 §)

Kommenttinne näistä pykälistä

-

Luku 1 Asian tausta ja valmistelu

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 2 Nykytila ja sen arviointi

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 3 Tavoitteet

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 8 Lakia alemman asteinen sääntely

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 9 Voimaantulo

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 11 Suhde muihin esityksiin

Kommenttinne tästä luvusta

-

Luku 12 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Kommenttinne tästä luvusta

-

B HALLITUKSEN ESITYSLUONNOSTA KOSKEVAT MUUT MAHDOLLISET HUOMIOT

Onko teillä kommentoitavaa B osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä C osuuteen.

Ei

Muut mahdolliset huomionne hallituksen esitysluonnoksesta.

-

C HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSEN SISÄLTÄMÄT MUUT LAKIEHDOTUKSET, JOILLA TOTEUTETAAN UUDISTUKSEN EDELLYTTÄMÄT TEHTÄVÄSIIRROT LUPA- JA VALVONTAVIRASTOLLE, ELINVOIMAKESKUKSILLE, KEHITTÄMIS- JA HALLINTOKESKUKSELLE SEKÄ MUILLE VIRASTOILLE

Onko teillä kommentoitavaa C osuuteen? Pakollinen kysymys. Mikäli ei, voitte siirtyä D osuuteen.

Ei

Ulkoministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.1

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Oikeusministeriö, 39 lakiehdotusta, luku 7.2

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sisäministeriö, 10 lakiehdotusta, luku 7.3

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Puolustusministeriö, 2 lakiehdotusta, luku 7.4

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Valtiovarainministeriö, 18 lakiehdotusta, luku 7.5

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 24 lakiehdotusta, luku 7.6

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Maa- ja metsätalousministeriö, 68 lakiehdotusta, luku 7.7

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Liikenne- ja viestintäministeriö, 14 lakiehdotusta, luku 7.8

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Työ- ja elinkeinoministeriö, 31 lakiehdotusta, luku 7.9

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Sosiaali- ja terveysministeriö, 52 lakiehdotusta, luku 7.10

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

Ympäristöministeriö, 25 lakiehdotusta, luku 7.11

Kommenttinne näistä lakiehdotuksista. (Pyydämme selkeästi ilmaisemaan, mitä lakia ja pykälää kommenttinne koskevat.)

-

D TIIVISTELMÄ LAUSUNNON PÄÄHUOMIOISTA

Pyydämme esittämään lausunnon päähuomiot tässä tiivistetysti (suositus enintään 4500 merkkiä)

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry (jäljempänä "MaRa") kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta ja toteaa siitä tiivistetysti seuraavaa:

MaRa kannattaa uuden Lupa- ja valvontaviraston perustamista. Lupa- ja valvontatehtävien keskittäminen samalle viranomaiselle, jolla olisi myös valtakunnallinen toimivalta, on perusteltua.

Uudistuksen tavoitteena on selkeyttää hallinnon rakennetta ja purkaa päällekkäisiä rakenteita. MaRa pitää hyvänä parantaa ja suoraviivaistaa aluehallintoa sekä edistää yhden luukun mallia.

MaRa pitää lisäksi myönteisenä sitä, että uudessa valtakunnallisessa virastossa lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävät muodostavat yhden yhtenäisen kokonaisuuden. Näin esimerkiksi keskeisten valtion ympäristötehtävien yhdistäminen samaan, valtakunnallisen toimivallan omaavaan lupa- ja valvontavirastoon ja samanaikaisesti toteutettavat, menettelyjä koskevat lainsäädäntömuutokset sujuvoittavat ja nopeuttavat lupamenettelyjä. Lupamenettelyjen ja niihin liittyvän ohjauksen ja valvonnan tärkeä tehtävä on, että lakeja tulkitaan samalla tavalla eri puolilla Suomea ja että lupien myöntäminen ja valvonta ovat alalla yhdenmukaisia. Valtakunnallinen toiminta-alue tarjoaa mahdollisuuden yhdenmukaisiin toimintatapoihin sekä resurssien kohdentamisen varmistamaan lupaprosessien tehokkaan läpiviennin.

MaRa korostaa sitä, että niin yhden luukun lainsäädäntöhankkeen kuin valtion aluehallinnon uudistamisenkin tulee nopeuttaa investointihankkeita koskevien maankäyttö- ja lupaprosessien käsittelyä, tehostaa viranomaisten välistä koordinaatiota ja parantaa päätösten ennakoitavuutta.

Sähköistä asiointia tulee myös lupamenettelyjen yhteydessä kehittää. Sujuvat ja käyttäjälähtöiset lupaprosessit ovat kaikille tärkeitä, mutta erityisesti niillä on merkitystä pienille yrityksille, joilla resurssit toimia ovat rajallisemmat kuin suuremmilla yrityksillä. Samalla myös viestintää lupa-asioista tulee kehittää asiakaslähtöisesti sillä ajatuksella, että asiakas löytää tarvitsemansa selkeät ohjeet helposti saavutettavalla tavalla yhdestä lähteestä.

Hämäläinen Sami
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry